

Programma 3

Opgave Mens en Zorg

Opgave Perspectief Mens en Zorg

In het vastgestelde beleidskader sociaal domein verschuiven we de focus op zorgplicht naar volwaardige deelname van inwoners in de samenleving. Iedereen moet naar vermogen mee doen. Mee kunnen doen, én hier ook zelf aan bijdragen. Voor zichzelf, en voor een ander. Enerzijds omdat dit het beste is voor de inwoner zelf, en anderzijds omdat alleen dan adequate zorg en ondersteuning houdbaar is in de huidige context van toenemende (zorg-)vraag en arbeidsmarktproblematiek.

Om dit te bereiken is verandering nodig. Wij denken hierbij aan meer aandacht voor preventie, meer integraliteit en een betere een andere balans tussen collectieve, voorliggende, voorzieningen en geïndiceerde zorg en ondersteuning. Dit vraagt een andere manier van werken van onszelf en onze maatschappelijke partners. Inwoners en hun leven, wensen en mogelijkheden als vertrekpunt nemen. En ondertussen de beweging naar voren versterken. Vroeger signaleren, breder kijken, vraagstukken eerder oppakken en oplossen, met minder dwang en escalatie. In het vertrouwen dat het dan ook minder kost. En dat alles vanuit het besef dat de gemeente niet de gemeenschap zelf is, maar een partner in die gemeenschap. En dus juist ook niet overal van is, alles op hoeft te pakken of alles hoeft te betalen. Maar daarvoor wel heel duidelijk moet zijn over de eigen rol, ambitie en mogelijkheden.

In de komende jaren zetten we, samen met partners en inwoners, in op laagdrempelige ondersteuning in de wijken en directe omgeving. Ook stimuleren we maatschappelijke initiatieven. Daarom is het belangrijk voor de langere termijn te investeren, wat mogelijk eerst hogere kosten met zich meebrengt voordat dit zich vertaalt in lagere kosten voor de zorg. In de eerstvolgende begrotingswijziging doen wij u hiervoor enkele voorstellen.

Ontwikkelbudget Sociaal domein

De gemeente Geertruidenberg investeert jaarlijks aanzienlijk in nieuw beleid. Dat is ook hard nodig gezien de grote vraagstukken en snelle ontwikkelingen in de samenleving. Hiervoor worden deels eigen lokale middelen ingezet, en deels middelen die door de landelijke overheid via diverse kanalen beschikbaar worden gesteld voor specifieke beleidsdoelen. In het kader van de beoogde integraliteit, prioritering en effectiviteit willen we meer inhoudelijke én budgettaire samenhang brengen tussen al deze middelen. En daarmee ook meer flexibiliteit én transparante creëren in de inzet van deze middelen. Dit sluit ook aan bij de motie van de gemeenteraad om meer kleinschalige initiatieven te kunnen blijven subsidiëren. Daarvoor is het van belang dat er meer vrije middelen beschikbaar komen.

Met ingang van dit begrotingsjaar creëren we daarom een integraal ontwikkelbudget ad € 180.000. Dit budget wordt gevormd door de overheveling van verschillende deelbudgetten, waaronder de stelpost Ontmoeting en dagbesteding (€ 20.000), subsidies sociaal domein (€30.000), restpost Sociaal wijkteam (€ 10.000) en projectgelden OHOT (€ 28.000). Daarnaast leggen we een claim op de zogenaamde POK gelden (€92.000). De POK gelden maken onderdeel uit van de algemene uitkeringen en worden in de volgende begrotingswijziging verwerkt.

3.1 Openbaar basisonderwijs

Wat willen we bereiken?

Openbaar basisonderwijs

In 2023 streven we naar een prettige samenwerking met het basisonderwijs. Ook zijn we als gemeente verantwoordelijk voor solide en duurzame onderwijshuisvesting voor leerlingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Basisonderwijs

Ook in 2023 wordt er door het basisonderwijs nog gebruik gemaakt van de NPO-gelden. Zo heeft het CJG extra budget ontvangen om scholen te kunnen ondersteunen.

3.2 Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Onderwijshuisvesting

Solide en duurzame onderwijshuisvesting voor leerlingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gymnastieklokaal de Brug

Onderhoud aan het gebouw en de inventaris moet adequaat worden bijgehouden. Basisscholen De Vonder en De Wilsdonck maken op dit moment gebruik van gymnastieklokaal De Brug. Er is nog niet duidelijk wat de plannen voor het gymnastieklokaal zijn wanneer de basisscholen gaan verhuizen naar Parkzicht. Voor het oude pand staan geen uitgaven gepland in het IHP.

Gymnastieklokaal Geertruidenberg

Gymzaal Geertruidenberg is verouderd. Dit maakt dat het onderhoud aan het gebouw en de inventaris de komende jaren adequaat bijgehouden moet worden. Vernieuwing of renovatie van de betreffende gymzaal staat in het IHP op de planning voor 2028.

Gymnastieklokaal Hoge Waai Raamsdonk

Onderhoud aan het gebouw en de inventaris moet adequaat worden bijgehouden. Basisschool de Hoge Waai maakt gebruik van het gymnastieklokaal.

Gymnastieklokaal Hooipolder

De basisscholen De Schoof, De Ruif en De Radonkel vormen tezamen 'Scholeneiland' op locatie Hooipolder. De drie schoolbesturen hebben gezamenlijk een aanvraag gedaan voor een voorbereidingskrediet om de renovatie van Scholeneiland (conform planning IHP) te kunnen voorbereiden. Schoolbesturen hebben vooralsnog de wens uitgesproken Gymzaal Hooipolder in de ontwikkelingen te willen meenemen. In het IHP is de nieuwbouw/ renovatie voorzien om uitgevoerd te worden in 2025.

Verder is de gymzaal Hooipolder verouderd. Dit maakt dat het onderhoud aan het gebouw en de inventaris de komende jaren adequaat bijgehouden moeten worden. Vernieuwing of renovatie van de betreffende gymzalen staan in het IHP op de planning voor 2025.

Huisvesting basisonderwijs

Solide onderwijshuisvesting draagt bij aan goed onderwijs. Uitvoering van het IHP (Integraal Huisvesting Programma) is van belang om in goed onderwijs te kunnen blijven voorzien. De grootste hindernis hierbij is dat de normbedragen in de verordening Huisvesting Onderwijs Geertruidenberg niet corresponderen met de huidige marktprijzen in de bouwsector. De verwachting is dan ook dat de normbedragen voor nieuwbouw en/of renovatie niet toereikend zullen zijn. Ondanks dat wordt gezocht naar slimme oplossingen, samenvoegingen, renovaties, combinaties enzovoorts, betekent de keuze om de normbedragen niet op te hogen een risico voor de realisatie van de hierna genoemde projecten.

Duidelijk is dat door de steeds stijgende marktprijzen het huidige investeringsbedrag met normvergoedingen niet afdoende is. In de begroting voor de komende jaren dient hier dan ook afdoende rekening mee gehouden te worden. In 2023 zal de Verordening Onderwijshuisvesting dan ook worden geactualiseerd.

Ten behoeve van de fusieschool (De Wilsdonck / De Vonder) zal nieuwbouw worden gerealiseerd op de locatie Parkzicht. Door de gemeenteraad is een voorbereidingskrediet ter hoogte van € 121.000 beschikbaar gesteld. Bij de uitwerking hiervan wordt ook de ontwikkeling van Sporthal Parkzicht en de ontwikkeling van het gehele plot meegenomen. Deze samenvoeging brengt voordelen met zich mee, maar vergt ook een uitgebreidere voorbereiding en begeleiding om het proces zorgvuldig te laten verlopen.

De basisscholen De Schoof, De Ruif en De Radonkel vormen tezamen 'Scholeneiland' op locatie Hooipolder. De drie schoolbesturen hebben gezamenlijk een aanvraag gedaan voor een voorbereidingskrediet om de renovatie van Scholeneiland (conform planning IHP) te kunnen voorbereiden. Schoolbesturen hebben vooralsnog de wens uitgesproken Gymzaal Hooipolder in de ontwikkelingen te willen meenemen. In het IHP is de nieuwbouw/ renovatie voorzien om uitgevoerd te worden in 2025.

Voor wat betreft de gymzalen geldt dat de vervangende nieuwbouw / renovatie van de gymzaal in Raamsdonk in voorbereiding is. Bij de aanvraag van het voorbereidingskrediet ter hoogte van € 50.000 is tevens in het raadsvoorstel opgenomen dat het in het IHP opgenomen bedrag is gebaseerd op de geldende normbedragen welke hoogstwaarschijnlijk niet voldoende zijn om de bouw te bekostigen. Voor extra budget zal een aanvullend besluit aan de gemeenteraad voorgelegd moeten worden.

Verder zijn de gymzalen Hooipolder en Elisabethstraat verouderd. Dit maakt dat het onderhoud aan het gebouw en de inventaris zal de komende jaren adequaat bijgehouden moeten worden. Vernieuwing of renovatie van de betreffende gymzalen staan in het IHP op de planning voor 2025 (Hooipolder) en 2028 (Elisabethstraat).

Huisvesting Voortgezet Onderwijs

We blijven met het Dongemondcollege in gesprek over eventuele huisvestingsvraagstukken.

3.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Wat willen we bereiken?

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

De taak van de gemeente op het gebied van onderwijs is om overleg te faciliteren en partijen bij elkaar te brengen, hier gaan wij ook in 2023 mee door. Het toezicht op de leerplicht is uitbesteed aan het Regionale Bureau Leerplicht, ook hier voert de gemeente intensief contact mee. Dit draagt bij aan de doelstelling "eerder erbij en integrale ondersteuning".

Wat gaan we daarvoor doen?

Leerlingenvervoer

Er is de afgelopen jaren een toename te zien in het aantal leerlingen dat naar het speciaal (basis) onderwijs gaat, waardoor de totale kosten voor vervoer ook hoger uitvallen. Daarnaast is er steeds vaker sprake van complexe problematiek. Wanneer er vanwege een structurele lichamelijke, verstandelijke, psychische of zintuiglijke handicap vervoer naar verder gelegen scholen toegekend moet worden, betekent dit veelal individueel (en daardoor relatief duur) vervoer. Hierdoor kan het budget overschreden worden.

Door met aanvragers in overleg te gaan over mogelijke alternatieve oplossingen proberen we het risico op overschrijdingen te beperken. Ook wordt voor leerlingen op het voortgezet onderwijs een reizen met OV (Voor Elkaar Pas) de norm, waar enkel individueel van afgeweken wordt indien blijkt dat reizen met OV niet mogelijk is en/of zal worden. In augustus 2022 gaat de nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer in. Het leerlingenvervoer kost ongeveer € 360.000 per jaar. Aandachtspunt hierbij is dat bedragen zoals genoemd in de aanbesteding niet (blijven) corresponderen met de huidige brandstofprijzen. De verwachting is dan ook dat de komende jaren een indexatie zal moeten plaatsvinden.

Leerplicht

In 2023 staan 4 speerpunten centraal:

1. Thuiszitters: ambitie dat geen enkel kind langer dan 3 maanden thuis zit zonder passend aanbod van onderwijs of zorg
2. Een sluitend regionaal vangnet voor jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar. Onderwijs, sociaal domein en alle partners in de verzuimketen spannen zich in om het recht van alle jongeren op onderwijs te waarborgen.
3. Overstap onderwijs (aansluiting en overstap po, vo, mbo) . Door gezamenlijke inspanning van gemeenten, onderwijs, leerlingen en ouders te komen tot een weloverwogen keuze voor een vervolgopleiding.
4. Aanpak oud-voortijdig schoolverlaters; het regionaal beleid is erop gericht om deze jongeren te begeleiden naar een passende opleiding, baan of leerbaan voor bijscholing voor een duurzame inzet op de arbeidsmarkt. Hier wordt nog meer maatwerk in mogelijk.

Onderwijsachterstandenbestrijding

In 2023 wordt het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid vastgesteld. In de gemeente Geertruidenberg vinden wij het belangrijk dat alle kinderen hun talenten kunnen ontplooiën. Het vergroten van de kansen voor kinderen met (taal-)achterstanden maakt hier een belangrijk

onderdeel van uit. In het nieuwe beleid wordt met name gekeken naar het vergroten van de doelgroep en de versteking van de doorgaande leerlijn. In de voor- en vroegschoolse periode krijgen kinderen onder andere aan de hand van VVE-programma's de ondersteuning die ze helpt bij het inlopen van hun taal- of sociaal emotionele achterstand. Bij de uitvoering wordt gekeken naar het aanhaken bij andere relevante projecten binnen het sociaal domein.

Peuteropvang

Zie Kinderopvang.

Regionale Meld en Coördinatiepunten

In regionaal verband geeft de gemeente Geertruidenberg uitvoering aan de RMC-functie, waarbij RMC staat voor Regionale Meld - en Coördinatiepunten. Er wordt onderzoek gedaan naar het bevorderen van de onderlinge samenwerking tussen de gemeenten op strategisch niveau. Op uitvoerend niveau is een pilot gestart met een projectaanjager leerplicht die de uitvoerende zaken tussen de verschillende gemeenten aanjaagt.

Voortgezet onderwijs overige lasten en baten

Onder deze post valt bijvoorbeeld het onderhoud van het sportveld. Ook hiervoor zijn we als gemeente verantwoordelijk.

3.4 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Sportbeleid en activering

Het moet voor alle inwoners in onze gemeente mogelijk zijn om naar behoefte te kunnen sporten en bewegen. Bewegen is belangrijk, hierdoor wordt en/of blijf je vitaal.

Onze gemeente voorziet in een groot aanbod aan sport- en ontspanningsmogelijkheden voor jong en oud. Op deze wijze kan de gezondheid op een laagdrempelige manier bevorderd worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sportbeleid

Sinds 2020 is er een Lokaal Sportakkoord voor onze gemeente. Dit is opgesteld door een sportformateur samen met de gemeente, lokale sportaanbieders en externe partijen met raakvlakken tot sport. Dezelfde formateur is aangesteld voor het opstellen van een preventie akkoord. Vanaf 2023 werken we binnen onze gemeente met een sport- en preventie akkoord. Realisatie in de praktijk wordt gedaan met behulp van het uitvoeringsbudget.

De buitensportverenigingen kunnen, indien zij dit wensen, begeleid worden bij het doen van een aanvraag voor de landelijke BOSA¹-subsidie voor duurzaamheidsmaatregelen. Dit is een verantwoordelijkheid van de vereniging. SportStroom kan deze begeleiding bieden. Indien de BOSO-subsidie wordt verkregen kan de vereniging bovendien een beroep doen op een lening uit de "Stimuleringslening duurzaamheid sportaccommodaties".

¹ BOSA: Stimulering Bouw en Onderhoud van Sportaccommodaties

In 2023 maken we verdere stappen naar toekomstbestendige sportaccommodaties. Alle veldverlichting laten we keuren op veiligheid en gestelde normen door de verschillende sportbonden. In navolging op deze keuring wordt waar nodig de veldverlichting vernieuwd of aangepast. Dit geldt alleen voor de veldverlichting welke wordt aangemerkt als basisvoorziening. Eenmalig benodigd budget voor de keuring bedraagt € 20.000 exclusief btw.

Naast het inzetten van de buurtsportcoach voor het organiseren van activiteiten voor de doelgroepen jeugd, senioren en mensen met een beperking worden ze ook al jaren ingezet binnen het primair onderwijs. Dit voor het geven van bewegingslessen en aanverwante activiteiten. Met het aanstellen van een verenigingsondersteuner gaan we het bereik vergroten. Deze moet bijdragen aan het vitaliteitsproces van de verenigingen. Deze pilot wordt bekostigd met het uitvoeringsbudget voor het Lokaal Sportakkoord.

Sportsubsidies

Op grond van het subsidieprogramma behorend bij de Subsidieverordening Sociaal Domein zullen ook in 2023 diverse subsidies worden toegekend.

3.5 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Sportaccommodaties

Vitale en krachtige sportaanbieders op toekomstbestendige sportcomplexen.
Vitale sportaanbieders hebben de financiële en organisatorische basis op orde. Zo kunnen ze hun vizier richten op passend aanbod en op passende bindingsvormen.
Krachtige sportaanbieders spelen in op veranderingen, tonen veerkracht en komen tegemoet aan de actuele maatschappelijke verwachtingen.
Sportcomplexen zijn effectief en efficiënt ingericht. Creëren optimale sportomstandigheden voor iedereen en zijn duurzaam.
Dit alles ter bevordering van een positief en inclusief sportklimaat binnen onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

Zwembaden

Beide buitenzwembaden worden op basis van een niet-risicodragende exploitatie uitbesteed. Op basis van de onderzoeksresultaten van de effectenanalyse zwembaden en mogelijkheid tot inrichtingen sport en/of vastgoed bedrijf wordt verder gekeken naar beheer en exploitatie van de zwembaden in de toekomst.

Overige buitensportaccommodaties

De fysieke leefomgeving dient voldoende mogelijkheden te bieden voor sport en bewegen naar behoefte van de inwoners binnen onze gemeente.

Met sportverenigingen waar exploitatie en beheer niet bij de gemeente ligt, willen we in gesprek blijven over de toekomstbestendigheid van de sportaanbieder en/of het sportcomplex.

Sporthallen en sportlokalen

Afhankelijk van de resultaten uit het onderzoek tot de mogelijkheden voor het inrichten van een sport- en/of vastgoed bedrijf wordt binnen dit kader een verdere uitwerking gedaan. De toekomstige sporthal gaat steeds meer vorm krijgen.

Sportterreinen voor handbal

In navolging op de vastgestelde herijking buitensportaccommodatiebeleid gaat er een overdracht in eigendommen plaatsvinden. De financiële consequenties hangen af van de huidige boekwaarde. Dit wordt verdisconteerd in de huur. Dat geldt ook voor de korting welke gegenereerd wordt op basis van de nieuwe werkwijze onderhoud sportvelden conform het cafetariamodel. Afhankelijk van het gekozen pakket ontvangt de vereniging een korting op de huur.

Gepland onderhoud op basis van het vastgestelde MJOP buitensport (inclusief investeringen en onderhoud) is minimaal en kan binnen de exploitatie worden opgevangen. In 2023 laten we alle veldverlichting keuren op basis van veiligheid en gestelde norm door de sportbond.

Sportterreinen voor hockey

In navolging op de vastgestelde herijking buitensportaccommodatiebeleid gaat er een overdracht in eigendom plaatsvinden. De financiële consequenties hangen af van de huidige boekwaarde. Dit wordt verdisconteerd in de huur. Dat geldt ook voor de korting welke gegenereerd wordt op basis van de nieuwe werkwijze onderhoud sportvelden conform het cafetariamodel. Afhankelijk van het gekozen pakket ontvangt de vereniging een korting op de huur.

Gepland onderhoud op basis van het vastgestelde MJOP buitensport (inclusief investeringen en onderhoud). Het zand ingestrooid veld dient vervangen te worden. In 2023 laten we alle veldverlichting keuren op basis van veiligheid en gestelde norm door de sportbond.

Sportterreinen voor voetbal

Vanaf 2022 wordt er gewerkt met een nieuw model voor het onderhoud van de sportvelden, het zogenaamde cafetariamodel. Dit in vervolg op en in lijn met de herijking van het sportaccommodatiebeleid. De aanbesteding is hoger uitgevallen dit is opgenomen in de begroting. In navolging op de vastgestelde herijking buitensportaccommodatiebeleid gaat er een overdracht in eigendom plaatsvinden. De financiële consequenties hangen af van de huidige boekwaarde. Dit wordt verdisconteerd in de huur. Dat geldt ook voor de korting welke gegenereerd wordt op basis van de nieuwe werkwijze onderhoud sportvelden conform het cafetariamodel. Afhankelijk van het gekozen pakket ontvangt de vereniging een korting op de huur.

Gepland onderhoud op basis van het vastgestelde MJOP buitensport (inclusief investeringen en onderhoud):

- Bij FC Right-Oh moet het hoofdveld gerenoveerd worden.
- Bij vv Raamsdonk moet het hoofdveld gerenoveerd worden.

- Bij RFC moeten de velden 2, 3 en 8 gerenoveerd worden (veld 2 is grassmaster). Afhankelijk van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek, welke in 2022 wordt uitgevoerd bij RFC, volgt een herinrichting van het sportpark. Indien dit van toepassing is komen we hiervoor met separaat voorstel.
- Aanbrengen automatische beregening, waar van toepassing, op de velden welke gerenoveerd worden.
- Vervangen veldafrostering en bestrating, waar nodig en van toepassing, rondom de velden welke gerenoveerd worden.
- In 2023 laten we alle veldverlichting keuren op basis van veiligheid en gestelde norm door de sportbond.

3.6 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

Samenkracht en burgerparticipatie

We werken aan een gemeente waar je altijd “dichtbij ons” woont. Waar gemeenschapszin heerst en inwoners naar elkaar omkijken. Ze zijn actief in de eigen sociale netwerken en ontmoeten elkaar in het rijke verenigingsleven en op mooie plekken en locaties in onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

Algemene voorzieningen jeugd

Het programma Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) geeft uitvoer aan de kaders die belegd zijn in de regiovisie jeugdhulp. Naast deze regiovisie jeugdhulp werkt de regio West Brabant Oost, als onderdeel van de NvO, aan twee andere opgaven;

- een intensievere regionale samenwerking (governance);
- een andere wijze van contracteren (inkoopproces).

Voor de verdere inrichting van dit proces is een programmabegroting opgesteld. De kosten voor 2023 worden geraamd op € 75.000.

Algemene voorzieningen WMO

In 2020 heeft er met steun van een subsidie van ZonMW een pilot gedraaid waarbij een wijk-ggd-er werd ingezet voor ondersteuning van inwoners met psychosociale problematiek. Vanwege het succes hiervan is besloten deze pilot in 2021/2022 op eigen kosten te verlengen. Inmiddels is deze functie niet meer weg te denken uit onze gemeente en wordt er op dit moment incidenteel € 20.000 aan kosten geraamd voor 2023.

Buurthuis De Schelf en Agnesgebouw

Vanwege het tot voor kort niet op een adequate wijze kunnen invullen van de vacature gebouwenbeheer zijn er binnen het onderhoudsprogramma achterstanden opgelopen. In de eerste helft van 2023 zullen de achterstanden zo veel als mogelijk worden opgepakt. Tevens zal beleid worden ontwikkeld hoe om te gaan met de gemeentelijke gebouwen en zal, mede op basis hiervan, worden gekomen tot een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. Dit zal ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

Inburgering en Statushouders

Met de ingang van de nieuwe wet inburgering heeft de gemeente weer de regie over de inburgering. De toestroom van statushouders wordt naar verwachting alleen maar groter de komende jaren. Speerpunt is om alle inburgeraars zo snel en zo goed mogelijk mee te laten doen in de lokale maatschappij. Ook is de verwachting dat een deel van de Oekraïners die nu worden opgevangen in Nederland blijft en moet inburgeren.

Alle componenten van de inburgering worden gefinancierd vanuit de Rijksmiddelen. Een deel hiervan (de inburgeringsproducten) is afhankelijk van de toestroom, terwijl de uitvoeringskosten niet meebewegen. Wanneer de toestroom van statushouders blijft oplopen kan het zo zijn dat de uitvoeringskosten vanuit het Rijk niet toereikend zullen zijn om de inburgering goed aan te kunnen bieden. Deze toestroom is echter niet te voorspellen. Wel heeft ons recent informatie bereikt dat voor 2023 moet worden uitgegaan van een verdubbeling van het aantal statushouders en vermoedelijk daarna nog aanzienlijk zal toenemen. Er wordt samen met onze partners naar gestreefd om mensen zo goed mogelijk te laten inburgeren binnen de Rijksmiddelen die beschikbaar worden gesteld.

Jeugd en jongerenwerk

Het jongerenwerk is in 2022 onderdeel geworden van Surplus. Hierdoor is een betere samenwerking ontstaan met jongerenwerkers uit buurgemeenten, waardoor expertise onderling kan worden uitgewisseld. Ook in 2023 blijft het jongerenwerk veel actief op "vindplaatsen" voor jongeren, en wij hopen het in 2022 geopende jongerencentrum in stand te kunnen houden voor jonge bezoekers. Ook vinden er diverse preventieve activiteiten plaats.

Kinderopvang

De kinderopvang wordt gevormd door commerciële organisaties waar de gemeente in nauw contact mee staat. Hoewel wij als gemeente geen invloed hebben op het beleid van de kinderopvangorganisaties kunnen wij in de overleggen over subsidieplaatsen voor lage inkomens en onderwijsachterstandensubsidies wel voorwaarden stellen aan de verlening hiervan. In werkgroepen worden de voorwaarden in goed overleg overeen gekomen. Gelijke kansen voor ieder kind staan daarbij voorop.

Maatschappelijk werk

In 2023 start de nieuw gecontracteerde brede welzijnsorganisatie in onze gemeente, die de basisvoorziening welzijn gaat uitvoeren.

Ouderenbeleid

In 2023 wordt het project Dementievriendelijke Gemeente (DVG) gecontinueerd.

Overige lasten sociaal cultureel werk

Elke gemeente is verplicht een antidiscrimatievoorziening (ADV) te hebben. Voor onze gemeente is dat Radar: een meldpunt voor onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie en de

registratie van klachten over discriminatie. Om deze ADV's te versterken krijgen gemeenten meer middelen.

Programma Langer Thuis

Kwetsbare inwoners moeten zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. In het programma wonen en bijbehorende woonzorgvisie zal invulling worden gegeven aan het programma langer thuis.

Subsidie st. OMC exploitatie

In 2023 zal Stichting Ontmoetingscentrum Raamsdonk (OMC) jaarlijks een activiteitensubsidie ontvangen van € 60.000, vanaf 2024 is dit bedrag € 62.000. Hiermee kan het pand in Raamsdonk worden hersteld zodat het als monument én gemeenschapshuis behouden blijft. De subsidie is al reeds eerder opgenomen in de meerjarenbegroting 2022.

Door het renoveren van het ontmoetingscentrum, kan de maatschappelijke functie straks (beter) worden vervuld. Dit draagt bij aan de beschreven doelen in het beleidskader Sociaal Domein, waarbij een ontvangende, toegankelijke en initiatiefrijke gemeenschap van inwoners, ondernemers en organisaties één van de uitgangspunten is.

Subsidies Sociaal Domein

Het subsidieprogramma Sociaal Domein loopt tot 2024. Er zal daarom in het najaar van 2022 gestart worden met een evaluatie van het subsidieprogramma en de daarbij horende verordening. Voor het nieuwe subsidieprogramma zal het beleidskader Sociaal Domein leidend zijn.

Vrijwilligersbeleid en mantelzorg

Zie maatschappelijk werk.

Vrijtijdsbesteding voor volwassenen

Op grond van het subsidieprogramma behorend bij de Subsidieverordening Sociaal Domein zullen ook in 2023 diverse subsidies worden toegekend.

3.7 Wijkteams

Wat willen we bereiken?

Wijkteams

We werken aan de realisatie van een generalistisch dorpssteam: één loket waar medewerkers van welzijn en de gemeente samenwerken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg

Ook in 2023 zal het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) hulp organiseren en aanbieden voor ouders en jeugdigen met betrekking tot de taken zoals genoemd in de Jeugdwet. Hierbij wordt gewerkt aan de volgende vier doelstellingen:

1. Informatie en advies over opvoeden en opgroeien;
2. Ambulante jeugdhulp en gezinsbegeleiding op alle leefgebieden;
3. Coördinatie van jeugdhulp en arrangeren van passende zorg;
4. Inzetten op vergroting van zichtbaarheid en bereikbaarheid van het CJG.

Naast deze algemene doelstellingen zijn er voor 2023, net als in 2022, incidentele middelen beschikbaar om twee extra doelstellingen te realiseren. De gemeente Geertruidenberg ontvangt extra rijksmiddelen ten behoeve van de jeugd(zorg) en NPO gelden. Het Rijk heeft wel een intentie aangegeven waaraan de extra rijksmiddelen t.b.v. de jeugd kan worden besteed, waaronder het wegwerken/verkorten van de wachtlijsten. De NPO-gelden zijn ingezet in samenspraak met het onderwijs. Deze middelen worden o.m. ingezet om onderstaande doelstellingen te realiseren:

1. Het overbruggen van wachttijden in de beschermingsketen en van de zorgaanbieder zonder zelf een wachtlijst te hoeven hanteren;
2. Het bieden van extra ondersteuning binnen het onderwijs gericht op opvoedondersteuning, coaching van leerkrachten, delen van kennis met betrekking tot jeugdwet versus onderwijs en meldcode.

Dit alles past binnen de doelstellingen vanuit de eerder benoemde missie en speerpunten, zoals "eerder erbij en integrale ondersteuning" en "doelmatige inzet van middelen".

Het uitgangspunt is dat eventuele kostenstijging voor bedrijfsvoering of overhead alleen veroorzaakt mag worden door indexeringen of door nieuw beleid, waar het bestuur van het CJG expliciet vooraf mee instemt. Op basis van de begroting 2023 bedraagt de bijdrage voor het CJG in 2023 € 1.197.150.

(NB voor financiën: kan dit structureel eventueel een indexering van 2024?)

CJG, overig maatwerkdeel

Zie Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg.

Eerstelijnsloket Jeugd

Dit betreft de bijdrage aan Veilig Thuis in 2023. Hiermee wordt geborgd dat er meldingen kunnen worden gedaan over onveiligheid/geweld, en dat deze worden opgepakt door middel van doorverwijzing of nader onderzoek. Ook betreffen dit de kosten voor het Jeugd Adviesteam, een expertteam van deskundigen op het gebied van jeugdproblematiek.

Eerstelijnsloket WMO

Loket Werk, Inkomen en Zorg

Met het loket Werk Inkomen en Zorg (WIZ) wordt o.a. multi problematiek eerder gesignaleerd en de samenwerking met andere loketten geoptimaliseerd. Met een integrale benadering wordt ook de zorg voor de inwoner bevorderd.

Na de vraagverheldering waarbij met de inwoner wordt gekeken op welke onderwerpen binnen het sociaal domein er ondersteuning nodig is, wordt de vraag doorgeleid naar het juiste loket van de gemeente voor verdere behandeling. Daarbij wordt eerst gekeken naar de behoefte van de inwoner en vervolgens naar de wetgeving in plaats van te starten met het strak toepassen van wetgeving (omgekeerde toets). Procesregie zorgt ervoor dat zaken die betrekking hebben op meerdere onderdelen van het sociaal domein niet vastlopen c.q. dat ze worden vlot getrokken als ze toch zijn vastgelopen. Deze werkwijzen worden gecontinueerd en zo nodig verbeterd. Ook de samenwerking met onze externe partners wordt geïntensiveerd.

Ontwikkelingen Sociale Zaken

Afgelopen jaren heeft er aaneensluitend inhuur bij Sociale Zaken plaatsgevonden onder meer door tussentijdse taken die of vanuit de wetgever of vanuit lokaal beleid ontstaan, denk bijvoorbeeld laatstelijk aan de energietoeslag. De verwachting is dat vanwege de maatschappelijke ontwikkelingen dit komende jaren niet anders gaat worden.

Sign. en coord systeem Zorg voor Jeugd

Zorg voor Jeugd is het systeem waarmee we aansluiten op de Verwijsindex Risicjongeren. Deze aansluiting is voornamelijk wettelijk verplicht. We willen als regio West Brabant Oost (WBO) verder onderzoeken naar een alternatief systeem om te kunnen aansluiten op de Verwijs Index Risicjongeren (VIR).

Sociaal Wijk Team

Zie Eerstelijnsloket WMO.

3.8 Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Inkomensregelingen

Inclusieve samenleving: alle inwoners kunnen naar vermogen meedoen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Armoedebestrijding

Het aantal inwoners dat moeite heeft om rond te komen groeit. Er komt steeds meer kennis over de ingrijpende gevolgen van armoede, vaak van generatie op generatie, en op diverse levensdomeinen. Er komt een landelijke aanpak geldzorgen, armoede en schulden om de vicieuze cirkel te doorbreken en de bestaanszekerheid van deze inwoners te versterken. Daarbij is het beter bereiken van de doelgroep één van de speerpunten.

Besluit bijstandverlening Zelfstandigen

Er is steeds meer aandacht voor ondernemers die in (financiële) problemen komen. De BBZ is een van de mogelijkheden waar deze ondernemers aanspraak op kunnen maken. Wanneer deze niet kan worden toegekend wordt gekeken of schuldhelpverlening voor ondernemers kan worden ingezet.

Bijzondere bijstand

Wanneer inwoners voor bijzondere/onvoorziene kosten komen te staan, welke zij niet uit hun reguliere inkomen kunnen voldoen, kunnen zij een beroep doen op de bijzondere bijstand. Vooral in de kosten voor bewindvoering zien wij al een aantal jaren een stijging. De verwachting is dat deze stijging door zal zetten de komende jaren, gezien de huidige moeite die men heeft om rond te kunnen komen. Dit zal naar verwachting leiden tot hogere kosten op deze post dan in 2022.

Inkomensvoorzieningen (IOAW/IOAZ)

Ouderen werklozen kunnen een uitkering aanvragen. De gemeente controleert of er aan de voorwaarden wordt voldaan en beslist of er een uitkering wordt verstrekt.

PW inkomen

Alle inwoners moeten naar vermogen kunnen meedoen. Wanneer zij niet kunnen meedoen in de vorm van betaald werk kunnen zij terugvallen op onze inkomensvoorzieningen totdat zij weer in staat zijn om zelf in inkomen te voorzien. Het aantal uitkeringsgerechtigden is lastig te voorspellen maar is de afgelopen jaren ondanks corona vrijwel gelijk gebleven.

3.9 Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

Begeleide participatie

Nieuwe wetgeving die in besluitvorming is, biedt meer ruimte voor de menselijke maat en maatwerk. Nog sterker komt de nadruk op het uitstromen naar werk en een betere borging van bestaans- en inkomenszekerheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Sociale Werkplaatsen

De invoering van de participatiewet leidt tot een wijziging van de instroom bij sociale werkbedrijven, zoals MidZuid. Daarnaast maakt de krapte op de arbeidsmarkt dat de problematiek van de instroom zwaarder is geworden. De dienstverlening en organisatie van MidZuid moet hierop anticiperen, toekomstbestendig en financieel duurzaam worden.

Dagbesteding en ontmoetingscentra

In 2022 is het Ontmoetingspunt Sandoel opengesteld. Een evaluatie zal het voortbestaan van deze voorziening moeten bewijzen. Onderzoek zal moeten uitwijzen waar de behoeften en hiaten liggen voor ontmoetingspunten voor de diverse doelgroepen.

3.10 Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

Arbeidsparticipatie

Inclusieve samenleving: alle inwoners kunnen naar vermogen meedoen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Participatiebudget

De uitvoeringskosten participatie bestaan uit de kosten voor de begeleiding vanuit Midzuid. Deze kosten stijgen al jaren. De gemeente heeft geen invloed op deze trajectprijzen. Mochten deze trajectprijzen wel moeten zakken, dan zien wij de tekorten die hierdoor ontstaan op de begroting van Midzuid terug in een stijgende gemeentelijke bijdrage. Onder aan de streep zouden we deze dan op een andere post alsnog betalen.

3.11 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat willen we bereiken?

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Ook in 2023 krijgt iedereen de zorg die nodig is. We bekijken wel of – daar waar dat kan en verantwoord is – we een lichtere vorm van zorg aan kunnen bieden. Ook zullen we daar waar mogelijk een beroep doen op het voorliggend veld en het eigen netwerk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gehandicapten parkeerkaarten

De verstrekking van de gehandicaptenparkeerkaart blijft in overeenstemming met de daarvoor bestemde regelgeving plaatsvinden zodat de mobiliteit van degenen die gebruik willen maken van deze voorziening gehandhaafd blijft.

WMO hulpmiddelen

Medio 2023 gaat het nieuwe contract voor Wmo Hulpmiddelen in. Door prijs- en loonontwikkelingen is de verwachting dat de tarieven voor de hulpmiddelen zullen toenemen. De exacte budgettaire consequenties zijn nu nog niet bekend.

WMO vervoersvoorzieningen

In 2023 loopt de aanbesteding voor een nieuw contract Deeltaxi met ingang van 2024. De verwachting is dat de vervoerskosten met bijna 10% zullen toenemen vanwege de grote stijging van de NEA-index.

WMO-woonvoorziening

Door vergrijzing en het feit dat mensen langer thuis blijven wonen, zijn er vaker woningaanpassingen in de vorm van bijvoorbeeld trapliften nodig om dit mogelijk te maken. De verwachting is dat in 2023 de aanvragen voor trapliften zullen stijgen.

3.12 Maatwerkdienstverlening 18+

Wat willen we bereiken?

Maatwerkdienstverlening 18+

Ook in 2023 krijgt iedereen de zorg die nodig is. Daar waar de burger niet kan terugvallen op het eigen netwerk of het voorliggend veld kan de inzet van een Wmo-voorziening een (tijdelijke) oplossing bieden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Eigen bijdragen WMO

Dit budget betreft de eigen bijdragen van het CAK (Centraal Administratie Kantoor).

Schuldhulpverlening

De nieuwe wet gemeentelijke schuldhulpverlening geeft gemeenten taken inzake vroegsignalering. De wettelijke taken zijn geïmplementeerd. De aangekondigde landelijke aanpak geldzorgen, armoede en schulden zorgt voor een bredere inbedding van deze vroegsignalering. De nieuwe aanpak moet ondersteunen bij de preventie van schulden en een kortere doorlooptijd van schuldhulptrajecten. Het betreft een integrale aanpak met fiscale, juridische en praktische uitvoeringsmaatregelen. De focus ligt hierbij ook op het beter bereiken van de doelgroep. Daarnaast richten de inspanningen zich op de nieuwe taak om schuldhulpverlening te bieden aan ondernemers.

Het is een uitdaging om de nieuwe aanpak te implementeren met de huidige personeelstekorten. Eind 2022 wordt bekend welke extra middelen en ondersteuning gemeenten (en andere partijen) ontvangen voor de landelijke aanpak. Het streven is de nieuwe aanpak binnen de beschikbare middelen te implementeren.

WMO Begeleiding

Het kostenbeheersingsplan heeft in de afgelopen tijd alleen tot stabilisatie van het aantal cliënten met begeleiding en een kleine verschuiving naar lichtere zorg geleid. De verwachting is dat dit het hoogste haalbare is.

WMO huishoudelijke verzorging

In 2023 verwachten we dat de kosten van de Huishoudelijke Ondersteuning verder blijven toenemen. Dit komt onder andere door autonome ontwikkelingen zoals de extramuralisering, de vergrijzing en het abonnementstarief. We verwachten dat het aantal cliënten blijft toenemen. Daarnaast nemen de tarieven toe doordat er sprake is van een flinke loon- en prijsindexering binnen

het contract. We vragen hiervoor structureel een budgetverhoging van € 296.000 wat resulteert in een totaal budget van € 2.717.000.

3.13 Maatwerkdienstverlening 18-

Wat willen we bereiken?

Maatwerkdienstverlening 18-

Daar waar de jeugdige/ouder niet kan terugvallen op het eigen netwerk of het voorliggend veld kan ondersteuning/begeleiding vanuit de Jeugdwet (tijdelijk) worden ingezet. De juiste en de beste hulp voor de jeugdige, zo dichtbij mogelijk. Hieraan willen we samenwerken met onze partners in het jeugdhulplandschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

Individuele voorzieningen Natura Jeugd

Dit betreffen de kosten voor de tweedelijns jeugdhulp. Voor 2023 is, gezien de CAO-ontwikkelingen, een inflatiecorrectie te verwachten. Dit betekent dat er een kostenstijging verwacht wordt, op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de hoogte hiervan.

PGB jeugd

Hieruit worden de persoonsgebonden budgetten voor jeugd/jongeren uit bekostigd.

3.14 Geëscaleerde zorg 18+

Wat willen we bereiken?

Geëscaleerde zorg 18+

Dit taakveld heeft betrekking op Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang. In het kader van Maatschappelijke opvang wordt in 2023 een nieuwe beleidskader opgesteld. Het Versterkingsplan Dak- en Thuisloosheid wordt verder uitgewerkt. De decentralisatie Beschermd Wonen is een jaar uitgesteld tot 2024. De GR Beschermd wonen is vanaf 2022 van kracht. De regionale gezamenlijke begroting zal naar alle waarschijnlijkheid in 2023 een positief saldo laten zien. Met de implementatie van de 'Koerswijzer Beschermd Wonen' zorgen we dat we op alle leefgebieden (o.a. wonen, financiële redzaamheid, gezondheid) voorbereid zijn op de zorg voor inwoners met een indicatie BW.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijke opvang

Dit betreffen de kosten voor de uitvoering van de Wet Verplichte GGZ, waardoor inwoners met spoed (gedwongen) kunnen worden opgenomen.

3.15 Geëscaleerde zorg 18-

Wat willen we bereiken?

Geëscaleerde zorg 18-

Daar waar de jeugdige/ouder niet kan terugvallen op het eigen netwerk of het voorliggend veld kan ondersteuning/begeleiding vanuit de Jeugdwet (tijdelijk) worden ingezet. Dit draagt eraan bij kinderen gezond en veilig opgroeien.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd

Voor 2023 is, gezien de CAO-ontwikkelingen, een inflatiecorrectie te verwachten. De gemeente neemt deel aan een onderwijs-zorgarrangement (Plein 3). De kosten hiervan worden structureel geraamd op € 20.000.

3.16 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Volksgezondheid

Vanuit volksgezondheid zijn er drie ambities voor 2023 benoemd: 'gezonde en veilige leefomgeving', 'verbreden en verdiepen preventie' en 'gelijke gezondheidskansen voor iedereen'. Het doel is dat inwoners die zo lang mogelijk gezond en fit blijven, zowel fysiek als mentaal. Het accent ligt komend jaar met name op het terugdringen van overgewicht, roken en alcoholgebruik.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gezondheidszorg

Komende jaren wordt vanuit gezondheidszorg meer ingezet op preventie. Zo is er een regionale samenwerking tussen de GGD, zorgverzekeraars en gemeenten om gezamenlijk in te zetten op preventie en gezondheid. Daarnaast gaan we als gemeente vanaf 2023 aan de slag met het lokale preventieakkoord (roken, alcohol en overgewicht) en nemen we deel aan het actieprogramma Kansrijke Start.

De GGD begroting gaat voor onze gemeente in 2023 uit van een bedrag van € 879.163. Voor 2023 stond een begroot bedrag van € 797.586, wat betekent dat de subsidie aan de GGD vanaf 2023 verhoogd moet worden met een bedrag van € 81.577. Deze toename wordt met name verklaard door de toename in: kosten voor de basistaken, de bijdrage in het basispakket JGZ 0-3 jarigen, huisvestingskosten en de CAO impact 2023.

3.17 Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

Begraafplaatsen en crematoria

Graven en asbestemmingen worden uitgegeven op de huidige gemeentelijke begraafplaatsen in Geertruidenberg en Raamsdonk: er vindt geen productdifferentiatie in het aanbod in lijkbezorging plaats. Jaarlijks worden bovengronds graven geruimd, regelmatig worden ondergronds graven geruimd. Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een maximaal haalbare kostendekking door een financieel optimale uitvoering van de operationele taken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Algemene begraafplaatsen

Om de ruiming van graven op de begraafplaatsen structureel uit te voeren is vanaf 2024 structureel een budgetverhoging van € 3.000 nodig (totaal budget per jaar: € 10.000).

Lijkbezorgingsrechten

Nabestaanden betalen jaarlijks leges voor het huren van een graf voor een periode van 10 jaar of een urnnis.

3.20 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Mutaties reserves programma 3

De reserves hebben verschillende functies. Waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit). Een bestedingsfunctie voor het reserveren van middelen voor specifiek doel of activiteit. Een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Reserve sporthal Dongemond

Met raadsbesluit is een risicoreserve "exploitatietekort sporthal Dongemond" ingesteld ten behoeve van mogelijke exploitatietekorten of mogelijke negatieve vermogensaldi bij ontbinding van de stichting.

Reserve Afschrijving investeringen IHP

Dekking voor huidige en toekomstige kapitaallasten van de uitvoering van het IHP.

Reserve WVG

Het aanpassen van openbare gebouwen ten behoeve van de doelgroep gehandicapten.
Conform de financiële verordening wordt het saldo, dat lager is dan € 25.000, toegevoegd aan de vrije algemene reserve.

3.30 Wat mag het kosten?

P3 Tabel Baten en Lasten

Begroot totaal van lasten

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P3	4.1	Openbaar basisonderwijs	85	11	11	11	11
P3	4.2	Onderwijshuisvesting	1.209	1.278	1.414	1.428	1.556
P3	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.204	1.190	1.191	1.193	1.195
P3	5.1	Sportbeleid en activering	576	616	551	564	577
P3	5.2	Sportaccommodaties	1.694	1.668	1.754	1.735	1.728
P3	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.622	2.271	2.252	2.252	2.252
P3	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.765	1.699	1.509	1.469	1.469
P3	6.3	Inkomensregelingen	6.772	5.890	5.890	5.890	5.890
P3	6.4	WSW en beschut werk	2.337	2.215	2.166	2.115	2.141
P3	6.5	Arbeidsparticipatie	721	644	644	644	644
P3	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.407	1.468	1.554	1.568	1.582
P3	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.274	5.462	5.462	5.462	5.462
P3	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.162	4.698	4.553	4.038	4.038
P3	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	22	19	19	19	19
P3	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.819	1.600	1.600	1.600	1.600
P3	7.1	Volksgesondheid	901	1.064	1.085	1.099	1.114
P3	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	99	84	124	82	82
TOTAAL			32.669	31.877	31.779	31.169	31.360

Begroot totaal van baten

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P3	4.1	Openbaar basisonderwijs	314	55	0	0	0
P3	4.2	Onderwijshuisvesting	56	56	56	56	56
P3	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	443	419	419	419	419
P3	5.1	Sportbeleid en activering	80	60	60	60	60
P3	5.2	Sportaccommodaties	388	388	388	388	388
P3	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	169	29	15	15	15
P3	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0
P3	6.3	Inkomensregelingen	5.111	5.061	5.061	5.061	5.061
P3	6.4	WSW en beschut werk	0	0	0	0	0
P3	6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
P3	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	6	6	6	6	6
P3	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	98	98	98	98	98
P3	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0
P3	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
P3	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
P3	7.1	Volksgesondheid	12	12	12	12	12
P3	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	48	48	48	48	48
TOTAAL			6.725	6.232	6.163	6.163	6.163

Begroot totaal van bestemming

Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P3	0.10	Mutaties reserves lasten	215	315	385	455	525
P3	0.10	Mutaties reserves baten	1	116	253	273	409
TOTAAL			214	199	132	182	116

Begroot resultaat

TOTAAL LASTEN			32.669	31.877	31.779	31.169	31.360
----------------------	--	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOTAAL BATEN	6.725	6.232	6.163	6.163	6.163
TOTAAL RESERVES	214	199	132	182	116
SALDO Programma 3	26.158	25.844	25.748	25.188	25.313

Bedragen afgerond op veelvoud van € 1.000

3.40 Investerings

Investerings

In programma 3 zijn voor de periode 2023-2026 de onderstaande investeringen voorzien.

	Investeringsbudget 2023	Investeringsbudget 2024	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026
Opgave 3 Mens en Zorg				
Investerings Sport:				
Investerings Accommodaties (overige faciliteiten)	0			
Investerings Sportvelden	718.119			
Investerings Accommodaties (overige faciliteiten)		134.649		
Investerings Sportvelden		86.465		
Investerings Accommodaties (overige faciliteiten)			70.930	
Investerings Sportvelden			170.445	
Investerings Accommodaties (overige faciliteiten)				245.796
Investerings Sportvelden				0
Investerings Onderwijs: *= egalitatie via reserve afschrijvingslasten IHP				
Basisschool De Wilsdonck	3.227.500			
Basisschool De Vonder	2.559.000			
Basisschool De Vonder, tijd. Ruimtetekort	175.999			
Investeringsvolume 20% (inflatie, beng bouwen)	1.452.000			
Gymzaal Raamsdonk + eerste inrichting		1.134.000		
Investeringsvolume 20% (inflatie, beng bouwen)		242.000		
Onderwijs /IHP Scholen eiland				7.063.000
Investeringsvolume 20% (inflatie, beng bouwen)				1.694.000

3.50 Risico's

Onvoldoende rijksmiddelen voor de jeugdhulp

De beheersbaarheid van de zorg; de werkelijke uitgaven zijn niet goed te voorspellen en is o.a. afhankelijk van de inzet van de jeugdhulp. Daarnaast speelt continuïteit van de zorgaanbieders, waardoor extra kosten moeten worden gemaakt om zorg te blijven verlenen.

Een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden of een toename van aanvragen voor bijzonder bijstand

Als gevolg van onder andere de energiecrisis en de inflatie zijn bedrijven mogelijk genoodzaakt de deuren sluiten. Werknemers verliezen hierdoor hun baan. In eerste instantie kunnen zij een beroep doen op WW, maar daarna, mocht geen andere baan gevonden worden, bestaat de kans dat zij doorstromen naar de bijstand. De prognoses lopen uiteen en worden door vele (onzekere) factoren beïnvloed

Onvoldoende rijksmiddelen voor WMO

Vanwege de toenemende vergrijzing en de aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief, zal het beroep op de Wmo de komende jaren naar verwachting fors toenemen. Hiermee komt ook de houdbaarheid van de (Wmo)zorg onder druk te staan.

Tekort op exploitatie WSW (Midzuid)

MidZuid is een belangrijke partner wat betreft de plaatsing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De economische vooruitzichten kunnen wellicht leiden tot meerjarige toename van de gemeentelijke bijdragen.

Fraude door cliënten

Vanwege corona was het een lange tijd niet mogelijk om inwoners uit te nodigen voor een gesprek. Ook fysieke controles waren niet mogelijk. Hierdoor is een achterstand ontstaan en is minder beeld bij de rechtmatige verstrekking van uitkeringsgelden aan onze inwoners. Inmiddels is een nieuwe collega aangetrokken en is de fraudepreventiemedewerker weer gestart. De achterstand is echter zo groot dat er keuzes gemaakt moeten worden welke meldingen die zijn blijven liggen alsnog worden opgepakt, en welke niet.

Onvoldoende kunnen terugvorderen van BTW (over bepaalde dienstverlening)

Sinds 2019 valt de exploitatie van sportaccommodaties onder de btw-vrijstelling. Dit betekent dat het niet meer mogelijk is om btw in aftrek te brengen. Het Rijk compenseert dit door middel van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). Ook in 2022 is een aanvraag gedaan voor een bijdrage uit deze regeling. De SPUK-regeling is vanwege het landelijk aangevraagde bedrag, net als vorige jaren, waarschijnlijk niet dekkend. Eind 2023 wordt de definitieve vaststelling verwacht.

3.60 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2021)	Begroot 2023	Eenheid	Bron
-----	----------	----------------	------	----------------------------------	-----------------	---------	------

17.	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	2020	3,8	2,7	Aantal per 1.000 leerlingen	RBL
18.	4. Onderwijs	Relatief verzuim	2019	14	13	Aantal per 1.000 leerlingen	RBL
19.	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2020	1,51	1,70	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado
20.	5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	2020	52,3	52,3	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)
21.	6. Sociaal domein	Banen	2020	675,5	654,0	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 65 jaar	LISA
22.	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	2020	1	1	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
23.	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	2020	5	5	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
24.	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	2020	71,4	72,3	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS
26.	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	2020	1	1	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
27.	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	2021	188	232	Aantal per 10.000 inwoners	CBS
28.	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	2021	67	73	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS
29.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	2020	14,2	14,0	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
30.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	2020	2	2	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
31.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	2019	0,4	0,0	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS
32.	6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	2021	990	990	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD

